

ČASOPIS PŘIEVIDZSKEJ FARNOSTI

BARTOLOMEJ

ROČNÍK IX. ČÍSLO 11 NOVEMBER 2001

PANE, PRIJMI NAŠICH
ZOSNULÝCH BRATOV A SESTRY
DO NEBESKÉHO KRÁLOVSTVA
A UKÁŽ IM SVOJE
MILOSRDENSTVO

Rozhovor s ThLic. Gavendom - Zo života susedných farností
Zomrel František Ondruška - Mladí informujú, pozývajú - Šport

FARSKÁ KRONIKA OD 11. 9. 2001 DO 10. 10. 2001

Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali:

Farnosť PD - mesto:

Sabína Juríková

Ľuboš Kasper

Maroš Baláž

Nikolas Stojka

Kristián Marovič

Tereza Berecová

Dominik Hromada

Martin Ondrejko

Kristína Černayová

Michaela Beňačková

Martin Korbel

Monika Jankovičová

Kristián Dúbravka

Farnosť Zapotôčky:

Kristína Horinková

Marek Mazáň

Blahoželáme k prijatiu sviatosti manželstva

Farnosť PD - mesto:

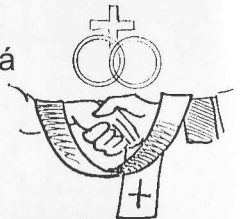
Ľuboš Hopko a Helena Kusá

Štefan Kekely a Ing. Adriana Richterová

Milan Fačkovec a Andrea Uhliarová

Daniel Daško a Jana Ďurinová

Ing. Miloš Cúcik a Ivana Hostačná

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zomrelými:

Rudolf Piaček 71 r.

Mária Bačová 82 r.

Mária Mečiarová 72 r.

Rudolf Molnár 58 r.

Lýdia Hlaváčová 46 r.

Štefan Taraba 86 r.

Viliam Bóla 62 r.

Július Pollák 60 r.

Ján Ferko 75 r.

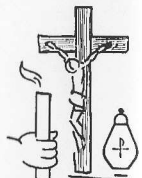
Helena Kolesárová 69 r.

Pavel Hianik dieťa

Justína Vozatárová 76 r.

Jozef Meliško 79 r.

Ing. Ján Štanga 53 r.

*Odpočinutie večné daj
duším, Pane ...*

Requiem aeternam

Bol jesenný podvečer. Hmla a chlad objali celý kraj. Otec Odilio sedel vo svojej cele s kapucňou na hlave, s rukami zastoknutými do širokých rukávov a opretými o široké prsia. Pohrúžený do svojich myšlienok hľadel cez okno do záhrady. Studený vietor švihal konármi stromov a sčesával z nich posledné zožltnuté lístie. Vonku bolo ticho, iba občas zakvílil opustený vták svoju lamentáciu nad pustnúcou zemou, ktorá sa pred ním rozkladala ako veľký cintorín s hrobom vedľa hrobu.

Pozorovateľovi sa v duši nahromadila tieseň. Myšlienky sa vlievali do obrazov. Cez telesné oči sa pozeral zrakom duchovným, zbystreným hlbokým rozjímaním. Hľa – z videných hrobov sa dvíhali ako plamienok nad dohasínajúcim kahancom mnohí mŕtvi. Pomaly sa vynárajú a dvíhajú svoj zrak i svoje ruky k šedivému, zavretému nebu. Hľadajú cestu a spôsob, ako by sa oslobodili z objatia hrobov. Beda – neodpykané chyby a viny ich ťahajú k zemi. Po márnom vzlete k nebu, po márnom zápasení a márnom pokuse s bolestným a smutným pohľadom klesajú späť.

Hmla s tmou zhustli a okno už neprijímalo svetlo, cela stemnela. Opát Odilio rozjímal, vzrušený týmto duchovným videním. Pochopil, že sme voči zomrelým ľahostajní a nevďační. Ešte pár dní, či týždňov po pohrebe sa modlíme, ale so zarastajúcim hrobom pomaly zabúdame. Mŕtvi však potrebujú pomoc nie len ten krátky čas našich spomienok, ale až dovtedy, kým sa nedostanú k svojmu Bohu. Sami si svoju trýzeň a opustenosť skrátit' nemôžu. Živí by mohli pomôcť svojou modlitbou, pôstom, almužnou, ale nepomáhajú. V starosti o seba zabúdajú na zomrelých...

Chórový zvonec zazvonil, prerušil opáta z myšlienok.

Bratia sa schádzajú.

Dobrý otec Odilio vysvetľoval:

- Po oslave všetkých svätých si treba spomenúť a pomáhať tým, ktorým sa ešte pomôcť dá. Duším v očistci.-

Práve sa skončili večery zo sviatku Všetkých svätých a tmavý kostol bol preniknutý zbožnou vôňou kadidla. Nahrnutá tma sa rozostúpila pred svetlom šiestich žltých, dlhých, znovu rozsvietených sviec po bokoch oltára. Z chóru zaznel dojímavý spev žalmov k Bohu o zľutovanie za úbohé dušičky:

- Človek narodený zo ženy, krátky čas žije – naplnený býva mnohými biedami. -

- Krátke sú dni človeka, počet jeho mesiacov je u Teba. -

- *Kto mi dá, abys' ma v hrobe ochránil a skryl, dokiaľ neprejde Tvoj hnev a aby si mi uložil čas, v ktorom sa na mňa rozpomenieš?* -

- *Zmilujte sa nado mnou, aspoň vy, priatelia moji, pretože ruka Pánova sa ma dotkla.* -

- *Z hlbokosti volám k Tebe, Pane, vyslyš môj hlas.* – to mnisi v striedavých veršoch a žalmoch spievali k Bohu o zľutovanie za úbohé dušičky.

Za každým žalmom spoločne zaspievali:

- ***Odpočinutie večné daj im, Pane, a svetlo večné nech im sviatí.*** -

Generálne zhromaždenie klugniatskych benediktínov vydalo v r. 998 toto rozhodnutie:

- *Na prosbu všetkých bratov klugniatskych a so súhlasom nášho otca Odilia sme sa uzniesli, aby sa u nás slávievala pamiatka všetkých zomrelých. Na sviatok Všetkých svätých budú najstarší rozdeľovať almužnu tým chudobným, ktorí budú o ňu prosiť. Po večerách sa bude vyzväňať všetkými zvonmi a budú sa spievať hodinky za mŕtvych. Dvanásť chudobných má byť v tento deň slávnostne pohostených. Všetci bratia nech obetujú sv. omšou za dušičky.* -

Od toho času sa slávnosť Dušičiek všade ujímala, až sa stala záležitosťou celej Cirkvi. Deň Dušičiek bol **pápežom Piom X. povýšený na cirkevne prikázaný sviatok.** Každý kňaz má v tento deň privilégium slúžiť tri sv. omše.

Duše zomrelých na cintoríne, na bojiskách, či v hĺbinách morských prosia o našu pomoc.

„Veríme v spoločenstvo všetkých veriacich v Krista, čiže tých, ktorí putujú na tejto zemi, tých, čo sa po skončení života očisťujú, i tých, čo požívajú nebeskú blaženosť, a všetci spolu tvoria jednu Cirkev. Takisto veríme, že v tomto spoločenstve nám pomáha milosrdná láska Boha a jeho svätých, ktorí ustavične a ochotne vypočúvajú naše prosby.“ Pavol VI. (KKC 962)

Cirkev už od prvotných čias uctievala pamiatku zosnulých a obetovala za nich prosby (suffragia), najmä eucharistickú obeť, aby boli očistení a mohli dosiahnuť oblažujúce videnie Boha. Cirkev odporúča za zosnulých aj almužny, odpustky a kajúce skutky. (KKC 1032)

Eucharistická obeť sa prináša aj za zosnulých veriacich, „za zosnulých v Kristovi ešte nie celkom očistených“ (Tridentský koncil), aby mohli vojsť do Kristovho svetla a pokoja:

„Toto telo pochovajte hocikde. Nech vás starosť oň netrápi. Len o to vás prosím, aby ste na mňa pamätali pri Pánovom oltári, kdekoľvek budete.“

Slová sv. Moniky sv. Augustínovi a jeho bratovi pred jej smrťou. (KKC 1371)

*Vtedy mu niektorí farizeji zo zástupu povedali:
„Učiteľ, napomeň svojich učeníkov!“
On odvetil: „Hovorím vám: Ak budú oni mlčať,
budú kričať kamene.“ Lk 19, 39 - 40*

DNES NA SLOVÍČKO SO ŠÉFREDAKTOROM KATOLÍCKYCH NOVÍN DP. THLIC. MARIÁNOM GAVENDOM

Naša vlasť je plná nádher a práve v objatí horských bystrín pod vrcholmi Vysokých Tatier som stretla dp. ThLic. Mariána Gavendu. Pri tej príležitosti som ho po sv. omši v Dolnom Smokovci poprosila o rozhovor.

V septembri sa v Bratislave konalo svetové stretnutie katolíckych žurnalistov UCIP, na ktorom ste sa ako delegát aj vy zúčastnili. Aký bude mať toto stretnutie význam pre médiá na Slovensku?

*Tohto, už IX. svetového kongresu UCIPu (voľný preklad – združenie pracovníkov v katolíckej tlači všetkých médií) sa zúčastnilo 431 účastníkov z 82 krajín sveta. Bolo to práve týždeň po tragických udalostiach v Spojených štátoch, takže mnohí sa odtiaľ ani nedostali kvôli neobnoveným leteckým linkám. Hlavná téma bola: **ÚLOHY KREŠŤANSKEJ ALEBO KATO-***

LÍCKEJ TLAČE VZHĽADOM KU GLOBALIZÁCII.

*Keď sa ma v Slovenskom rozhlase pýtali, čo mi to dalo, odpovedal som, že som si znovu uvedomil, že **NAŠA ZEM JE GUL'ATÁ. Totiž my tu žijeme na severnej pologuli, a aj keď možno voči niektorým krajinám vyzeráme chudobnejší a s problémami, ale predsa len patríme do bohatých krajín.** Uvedomil som si, že my u nás aj s ostatnými tu na severe očakávame od globalizácie, čo nám to prinesie v rámci finančných podmienok, možností cestovania a podobne, lenže účastníci z Ázie, Afriky, z Južnej Ameriky sa toho boja, **lebo o čo budeme my bohatší, o to budú oni chudobnejší.** V rámci prednášok sa hovorilo, ako vytvoriť určitú alternatívu k dominantným svetovým médiám. Veľké agentúry, ako napr. **REUTER, CNN** a ďalšie, ktoré majú reportérov po celom svete, správy od nich napokon prefiltrujú a preto sa do vysielania práve tie, **ktoré poukazujú na utrpenie a biedu** často vôbec nedostanú. Príkladom bola aj teroristická udalosť v Amerike. Zahynulo tam šesť tisíc ľudí - a je to naozaj hrôza, ale celý svet niekoľko týždňov inom ani nehovoril. **Sú krajiny, kde zahynie pol, alebo aj celý milión ľudí a nikto ani slova nepovie.** Jeden účastník tiež poukázal na to, že **od hladu práve v ten deň zomrie 35 617 detí a zajtra tak isto...** Vieme, kto je príčinou? Nikto proti tomu neprotestuje, nenatáča filmy, nepíše petície... Preto sme sa chceli tro-*

chu dohodnúť, ako byť v dnešnej dobe služobníkmi evanjelia a **cez médiá napomôcť aj určitej novinárskej spravodlivosti**. Aj počas prestávok to vyzeralo inak, ako na bežných konferenciách. Nepila sa iba káva, ale sa debatovalo, pracovalo, nadväzovali sa kontakty, podpisovali petície za väznených žurnalistov a bolo problém dostať nás späť do kongresovej sály. Za **NETWORK Slovakia** bola tam **Terézia Kolková** (SVETLO), **Juraj Sedláček** (Gorazd), ja za Katolícke noviny a pani podpredsedníčka **Anka Kolková** (vydavateľstvo LÚČ). Uvedomili sme si, že tí na druhej poglobuli, ktorí sú naši bratia vo viere, veci prežívajú úplne inak a my musíme byť s nimi solidárni. V tomto duchu podala naša delegácia aj **rezolúciu**. Vyplynula z nej morálna požiadavka **zastávať sa chudobnejších a obmedzovaných v slobode** tak, ako sa v totalite zastávali niektorí nás. Odznievali tam aj hlasy z krajín, kde prevláda fundamentalistický islam, ako napríklad svedectvo: „**Vám sa ľahko hovorí, ale ja keď sa prežehnám na ulici, mňa zabijú...**“

Za Vášho pôsobenia dostali Katolícke noviny odvážnejší, novší šat. Čím to je a kde čerpáte duchovnú silu?

ZA ODZIE V ROKU 1999
ROČNÍK 108
www.katolicky.sk

**KATOLÍCKE
NOVINY**

42

21. OKTOBRA 2001

TYŽDENÍK PRE NÁBOŽENSKÉ A SPOLOČENSKÉ OTÁZKY

CENA 8 SK

Dôvody sú prirodzené a nadprirodzené. K prirodzeným patrí aj môj zmysel pre humor. Napríklad keď málo spím, poviem si, že si dám kopír pod vankúš a z piatich hodín je desať... A určite sú aj nadprirodzené a ja často neviem, z kade tá sila ide, ale cítim to. Viem, že sa mnohí za nás modlia a ja sa dozviem len o malej časti. A námety, či motiváciu? Nevymýšľam si. Mám obrovské bohatstvo, že nemám auto, ale chodím s notesom miestnou dopravou, pešo, na bicykli a život tie témy pri-náša sám. Hovorím, že **robím životu stenografa**, čo on nahodí, ja dám na papier, nech sa to šíri.

Mali ste nejaké krédo, kým ste sa stal kňazom?

Mali sme partiu práve tu v Tatrách a dávali sme si heslo roka. Samo sa vždy na povrch vyplavilo z potrieb, napríklad, keď sme pociťovali neistotu koncom osemdesiatych rokov, hovorili sme si: **Nič nie je isté, ale je isté, že Tatry sú zo žuly a Rím je večné mesto**. Alebo: **Pán Boh sú mocný chlap a dobrý človek**, čo v ťažkostiach naozaj pomáhalo. Bolo obdobie, keď som chodil rád do hôr a vtedy nás napadlo: **Nie je umenie žiť v horách životom hôr, ale umenie je v dolinách žiť životom hôr**, čiže tú krásu a námahu, ktorú musí v horách človek vynaložiť premietnuť aj do života v zamestnaní, v škole, či tam, kde práve sme. A keď som mal veľmi rušné obdobie, hovoril som si: **Mám toho tak veľa, že sa nesmiem ponáhľať**. Vždy mi to dávalo silu.

Ako by sa mala podľa vás, otec Gavenda, prejavit' Božia sila v praktickom živote mladých a ako majú zvládať slobodou, ktorú majú?

S postupom veku prichádzame do rôznych pokušení; u detí je to poslušnosť, pri dospievaní je najväčší problém zvládnuť slobodu a v staršom veku zase ne-

stratiť dôveru. Každý vek prináša veľa krásneho, ale aj tie ťažšie stránky a práve tá Božia moc by sa mala prejavíť v tom, **zvládať tú slobodu, čo neznamená – robím si čo chcem, ale vyberám si to najlepšie.** Sloboda je aj postupné spoznávanie dobra a vedieť sa pre to rozhodnúť. **Najťažší je pre mladých ten prvý krok v rozhodnutí pre dobro,** a tam je potrebná aj vnútorná milosť, ktorú im treba vyprosovať, ale aj dobrí kamaráti, ktorí povedia – pod! A takých je dosť málo. Možno je chyba aj v našej, tými štyridsiatimi rokmi poznačenej mentalite, že často berieme vieru ako čosi príliš intímne, že čo sa týka Boha je moja vnútorná vec. **Nevieme sa podeliť so svojimi skúsenosťami s Božou milosťou,** kdesi to máme zablokované. V tom vidím aj šancu pre mladých, nech sa pustia do práce v slobode.

Čo by ste odkázali mladým, ktorí cítia v sebe duchovné povolanie?

Je to vec vzťahu k povolaniu. Bol som nejaký ten rok v seminári a v kontakte s tými, čo tam prišli. Kto sa rozhodol pre tento život preto, lebo videl napríklad mladého kaplána, ktorý žil úžasne naplno a obetavo a toto sa im páčilo, nuž je to pekný motív, ale nestačí. **Dôvodom k povolaniu je osobný vzťah s Bohom,** ktorý si treba popri tých aktivitách vytvárať a pestovať. Ako sa hovorí – rovesníci chodia s dievčatami, **ja chodím s Pánom.**

Dp. Marián, aký je váš názor na malé farské časopisy, ako je Bartolomej?

Nedávno bolo diecézne stretnutie mladých Nitrianskej diecézy v Púchove. ThLic. Vlado Slovák a ja sme mali na starosti skupinku, zaujímavú sa o médiá. Tam sme porovnávali, že všetci, ktorí máme už teraz nejakú zodpovednosť za médiá, sme začínali od seminárskeho časopisu. Vtedy som ich povzbudil: pre vás sú to farské časopisy. Niekedy môžu vzniknúť problémy a neporozumenie preto, že sa snažia suplovať Katolícke noviny a iné celoslovenské médiá. Farské časopisy majú: **prejaviť talenty vo farnosti, informovať o aktivitách vo farnosti, zamýšľať sa nad tým, čo sa u vás deje a spájať ľudí.** Farnosť to naozaj stmeluje. Hovoril som, že náboženstvo nie je vec mňa a Boha. Je to **vec mňa a Boha a tých okolo,** celej farnosti. Katolícke noviny, keby mali aj 50 strán, nemohli by všetko o všetkých farnostiach písať; **to je vec farských časopisov.** Moja skúsenosť: jednou z charakteristík je, že tam, **kde je živé spoločenstvo, spontánne vznikne aj farský časopis.**

Za milý rozhovor zo srdca ďakuje Anka Gálová
Spracovala M. Melicherčíková

Pútnici z Veľkej Lehôtky a okolia

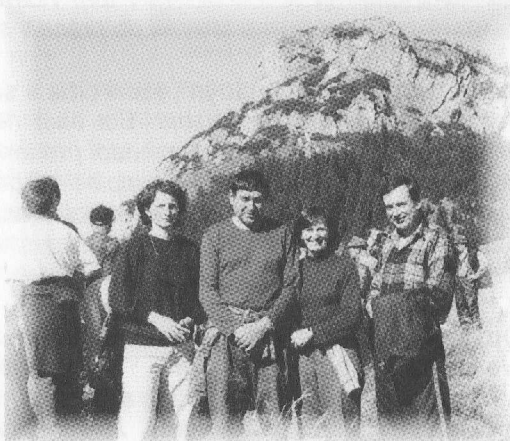
Zo života susedných farností

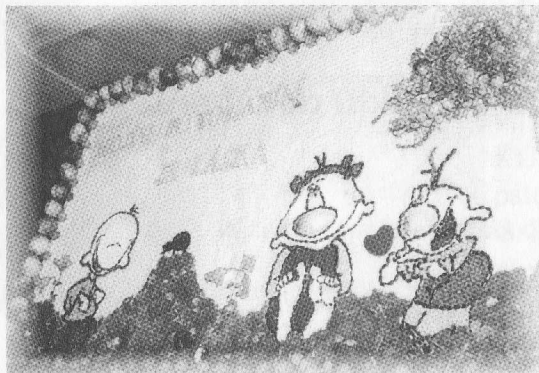
o susednú farnosť!

Fascinovala ma účasť farníkov na akciách, organizovaných naším kňazom. Na spomínaný Rozsutec sa prihlásilo takmer **100** ľudí. Zastúpenie bolo zo všetkých troch obcí: Hradca, Malej i Veľkej Lehôtky. Počasie bolo **29. septembra** nádherné

Tohoročné „babie leto“ si dávalo naozaj načas. Nie a nie prísť. Aj veľkolehotskí farskí turisti, na čele s naším dôstojným pánom farárom Františkom Štrbom sa nevedeli dočkať krajšieho počasia, lebo už dlhší čas mali naplánovaný výstup na Malý Rozsutec. Prečo Vám to vlastne všetko rozprávam? Ide predsa

a tí, ktorí absolvovali ťažký výstup po rebríkoch a reťaziach až na vrchol, určite neobanovali. Odmenou im bol krásny výhľad na jedinečné Božie diela. Nechýbala ani sv. omša slúžená pánom farárom. Porucha autobusu na ceste domov nepokazila krásny zážitok, ktorý si všetci odnášali domov. Na ďalšiu stredu sme mali možnosť z farnosti putovať do Novej Bane. Využilo ju takmer **150** ľudí a to bol pracovný deň. Do Novej Bane sa cez hory vydali až tri autobusy. V rámci púte sme mali možnosť vidieť výstavu obrazov so sakrálny-

mi motívmi, vyrobených zo semien, ovocia a zeleniny. Bolo dojímavé pozerat' sa na diela vyrobené trpezlivými ľudskými rukami. Či už to bola baňa zo zemiakov, obrazy z múky, či ryže. Zaujímavá bola tiež výzdoba kostola

z hrušiek, jablák a orechov. Na tejto púti nechýbala ani

účasť na sv. omši a po nej malé posedenie s miestnym pánom dekanom Mons. Petrom Mišíkom.

Touto formou chcem poďakovať nášmu pánovi farárovi Františkovi Štrbovi, že aj takýmto spôsobom oživuje a stmefuje farské spoločenstvo v jednu veľkú rodinu.

Ing. Branislav Bullo

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY (NOVEMBER)

Všebecný: Aby nábožní a vzorní ľudia boli našimi sprievodcami pri odvážnom hlásaní evanjelia Božieho kráľovstva.

Misijný: Aby sa masmédiá aktívnou účasťou kresťanov stali nástrojmi misijnej evanjelizácie.

Úmysel KBS: Aby sme spolucítili s trpiacimi a modlili sa za duše v očistci.

Tretia, posledná časť súťaže na pokračovanie:

Doplňte matematické znamienka tak, aby výsledok vodorovným smerom bol vždy 10.

4	8	16	18	=	10
20	4	6	20	=	10
25	5	30	5	=	10
28	7	7	2	=	10
19	11	3	14	=	10

Svoje riešenia nám pošlite do 20. novembra 2001. Mená úspešných vyžrebovaných lúštitel'ov uverejníme v decembrovom čísle.

Milé deti!

Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme.

Takto znie tretie blahoslavenstvo

Istý muž sa vybral za rehoľníkom do kláštora. Keď ho našiel, spýtal sa ho: „Čo ťa učí tento život v mlčaní?“

Rehoľník práve naberal vodu zo studne a povedal svojmu host'ovi: „Pozri sa do hĺbky tejto studne. Čo vidíš?“

Človek sa pozrel do studne. „Nič nevidím“ potvrdil.

Po určitom čase sa rehoľník, ktorý nehybne stál, znovu obrátil na host'a:

„Pozri sa teraz! Čo vidíš v studni?“

Človek poslúchol a povedal. „Teraz vidím seba samého, vo vode sa odráža moja tvár.

Rehoľník mu to vysvetlil: „Vidíš. Len v tichosti a pokoji môže človek poznať, aký v skutočnosti je.“

Dievča na obrázku odložilo tranzistor, zložilo slúchadlá z uší a v tomto tichu sa zamýšľala nad Svätým písmom a nad sebou.

Pred pár týždňami som bola chorá a zažila som zvláštnu chvíľu ticha. Celá rodina ráno odišla z domu za povinnosťami a ostala som sama. Rýchlo som upratala a vrátila sa do postele, ako mi nakázal lekár. Bola som unavená, ale zaspáť sa mi akosi nedarilo, tak som sa začala modliť a prosiť Pána za zdravie všetkých, ktorí sú práve tiež chorí. Vtedy nastalo to krásne ticho, nepočula som ani riekku, čo tečie pri dome a mohla som zaspáť tvrdým, uzdravujúcim spánkom, ktorý mi veľmi pomohol. Keď som sa zobudila, veľmi som Bohu ďakovala a spomenula som si na Jeho slová: „**Proste a dostanete.**“

Napíšte nám, či ste už zažili niekedy pekné ticho, alebo ktorý zvuk počúvate najradšej.

Svoje lístky s odpoveďami nám posielajte do **20. novembra 2001** na známu adresu: **Redakcia Bartolomeja, Mariánska 4, 971 01 Prievidza**

Výhercom z minulej súťaže sa stáva: M. Danišová, Prievidza

Prosíme rodičov a starých rodičov, aby nepísali za deti odpovede, je to voči ostatným nespravodlivé a ceny si po vyžrebovaní nezaslúžia..

Maja

Slávnosť SLNIEČKA

V piatok **12. októbra 2001** sme oslávili už druhý celosvetový SLNIEČKOVÝ deň. Jeho vyhlasovateľom je páter Ján Lichtner, SchP.

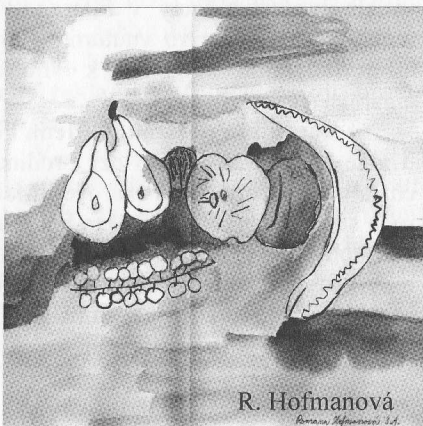
Oslava - čarovná výstavka, pozývala všetkých už od najskoršieho prebudení Slniečka. A naozaj. V každom úsmeve, vo všetkých zvedavých očkách, na každom rozprávkovom obrázku či v pesničke žiaril nádherný lúčik šťastia.

Ďakujeme Ti, Slniečko!

Tri studničky

Bol zamračený deň. S triedou sme išli do Hradca autobusom. Vošli sme do lesa a začali zbierať rozličné kvety. Každú chvíľu poverila pani učiteľka troch žiakov, aby robili šípky. Maťa, Táňa a ja sme spravili asi najkrajšie z trávy. Zastali sme na zákrute na čistinke, kde sme vyplňali pracovný list. Došli sme na tri studničky a tam sme si opekali. Bol tam aj kolotoč a hojdačky. Zaspievali sme si. Naspať sme šli inou cestou, zastali sme pri potôčiku, skákali gumu a hrali na schovávačku. Domov sme šli vlakom z Handlovej.

Z. Ťapušková

R. Hofmanová

Dovolenkové spomienky

... a pyramídy! Sú také obrovské, že človek je pri nich ako ten najmenší najmenší mravček. Vo vnútri síce nie je vôbec nič, ale ten pocit, že ste v pyramíde, že stúpate po šlapajach starých Egypťanov, je neopakovateľný.

Predjeme cez Suezský prieliv na Sinajský polostrov. Mojžišova hora Sinaj, na ktorej dal Boh Mojžišovi desatoro príkazní, je obrovská a človek sa až čuduje, ako mohol taký starý človek ako Mojžiš vyjsť až na samý vrchol. Na hore je postavený kláštor sv. Kataríny....

Ach, Egypt je skutočne čarovná krajina, ktorú sa oplatí spoznať!

Barborka, žiačka sekundy osemročného gymnázia SchP

Svedok viery – František Ondruška odišiel na večnosť

(* 12. 9. 1921 † 25. 10. 2001)

Jesenný čas, ktorého súčasťou boli tak teplé záblesky slnka, ako aj chladná nepohoda, nám pripomína našu ľudskú pominateľnosť. Blízka zima je symbolom smrti, ale tak ako v prírode, aj v našom živote opäť nastane jar, ktorá bude trvať večnosť. Žiaľ, cez túto hranicu pozemskej existencie a večnosti sa prechádza bránou smrti.

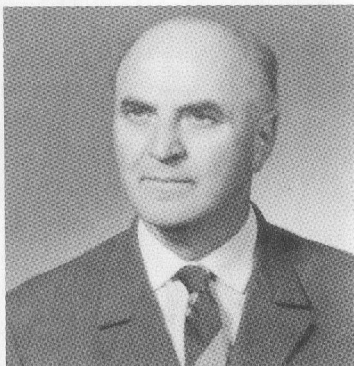
Túto bránu prekročil František Ondruška v stredu 25. 10. 2001 o 14³⁰, v prítomnosti svojej manželky.

Sme vďační Pánovi, že sme mali možnosť poznať jeho skvelú osobnosť, ktorá v ťažkých chvíľach uplynulých desaťročí vydala svedectvo viery v žalári totalitnej moci, ale aj svedectvo vnútornej slobody, mimoriadneho nadania k literárnej a publicistickej tvorbe.

Narodil sa na sviatok Mena Panny Márie 12.9. 1921 v Prievidzi v rodine Michala a Anny, rodenej Pekárovej. Mal štyroch súrodencov. Najstarší Ján bol kňazom banskobystrickej diecézy, a najmladšia sestra Anna darovala syna Jána Gettu Cirkvi, ktorý do svojej predčasnej smrti slúžil ako rehoľný kňaz v piaristickom kolégiu vo Viedni.

Pán František Ondruška **od roku 1941 pracoval na Okresnom súde v Prievidzi**, pričom vyštudoval v Prahe Sociálno-právnu odbornú školu. Ako mladý muž, v rámci rozvíjajúceho sa laického apoštolátu, **spolupracoval s biskupom Andrejom Škrábikom** pri prehlbovaní duchovného života, najmä mladej generácie. Ochoťne, v ťažkej povojnovej dobe, **zásoboval potravinami Exercičný dom v Nitrianskom Pravne – Bôriku**, ale získaval najmä mládež pre intenzívnejšiu for-

mu kato-
lickej viery. Tu stretol aj svoju budúcu manželku Margitu, rod. Olšavskú, s ktorou v roku 1949 uzav-

rel sviatosť manželstva. Po roku sa im narodili dvojčičky – syn Peter a dcéra Marta a po dvadsiatich rokoch najmladšia Beata.

Koncom päťdesiatych rokov sa stal obeťou brutálnej zločiny, keď ho **22. 1. 1959 zaistili agenti ŠtB, eskortovali na vyšetrovanie do krajskej väznice v Nitre.** V zinscenovanom procese bol označený ako hlavný vedúci tzv. „záškodnickej protištátnej skupiny“, ktorá sa neprevinila proti nikomu, ale bola nepohodlná vtedajšiemu režimu svojím nekompromisným vyznávaním katolíckej viery. Krajský súd ho odsúdil **na päť rokov nepodmienečného trestu**, k čomu po odvolaní, **Najvyšší súd v Prahe pridala ešte dva roky žalára.** Vo vyšetrovacej väzbe a vo väzení v Leopoldove si **odsedel dvadsaťdva mesiacov, až do amnestie 6.10.1960.** Za toto obdobie sa jeho viera upevnila, pretože tu stretol desiatky „spolumuklov“, odsúdených za podobné „velezrady“ ako on, či už to boli angažovaní laici, kňazi, ba aj biskupi. Boh to zaradil tak, aby doslovne v jeho rukách odovzdal mu dušu sluha Boží, **prešovský gréckokatolícky biskup Peter Pavol Gojdič OSBM, beatifikovaný 4.11.2001 v Ríme.**

Sám František Ondruška o tomto momente napísal: „*Posledná chvíľa jeho života prišla celkom nečakane. V noci som sa posadil na posteľ a uzel som usmiatu tvár Otca biskupa. Keď som pribehol k nemu, hovoril mi akoby utešene: „Tak, teraz už bude všetko dobre.“ Keď si ľahol, na jeho tvár akoby sadala tóna, oči uprel priamo pred seba, ústa sa mierne pohybovali, akoby vysielali krátky vzdych. Zmocnil sa ma pocit neprijemnej predtuchy. Zabúchal som na dozorcú, aby priviedol lekára a zobudil som kňaza Vránu. Keď kňaz prišiel k posteli Otca biskupa, poznamenal: „Umiera, modlime sa.“ Z posteli, akoby na povel, pozdvihli sa ešte niekoľkí väzni a postupne prichádzali k posteli. Pohľad Otca biskupa preniesol sa priamo hore, akoby hľadel do nekonečnej diaľavy. Spoločne sme sa modlili za umierajúceho. Trvalo hodnú chvíľu, kým službukonajúci strážnik priviedol lekára. Ten však už konštatoval smrť.*

Ako obvykle, mŕtve telo sme zabalili do plachty, na ktorej zomrel. Povinnosťou ošetrovateľa bolo zaznamenať dátum a hodinu umretia a preto spýtal som sa dozorcú, koľko je hodín. „*Osem minút po polnoci*“ – odpovedal úsečne. *Teda bola už nedeľa 17. júla 1960. Vtedy sme si uvedomili všetci, ktorí sme boli v dôvernom styku so zomrelým, aký dobrý je Pán Boh náš. Aké veľké je jeho porozumenie pre naše ľudské slabosti a naivnosti. Pán biskup so záľubou veľmi často hovoril: „... Prosím milého Pána Boha, aby ma povolal z tohto slzavého údolia v ten deň, keď ma do neho poslal“.* Tak Pán Boh splnil aj toto jeho pranie.

Len čo zapadli dvere našej cely, zaštrkotal kľúč a na chodbe bolo počuť vzdávajúce sa kroky dozorcú. Svetlá reflektorov z väzenského nádvoria miernili nočnú tmú

v našej cele a tóna zamrežovaného okna kreslila mohutný kríž na posteli kňaza Vránu. *V tomto šere bezprostredne po smrti, sa slúžila prvá zádušná omša za biskupa Gojdiča.*

Niko v cele nespál. Ležali sme na svojich posteliach a cítili sme, že Otec biskup je medzi nami. Do našich modlitieb „*Odpočinutie večné daj mu Pane...*“ nástožčivo sa nám natískali myšlienky: **Brat náš, služobník Boží Pavol, ktorého Pán vo svojej láske za neochvejnú vernosť obdaroval palmou mučeníctva, oroduj za nás, vypros silu, požehnanie a ochranu nám i našim druhým, ktorí trpia spolu s nami.**

Je to svedectvo o tom, ako umierajú svätci...

Po návrate z väzenia musel prijať miesto železničného robotníka, ale postupne, vidiac jeho nadanie a organizačné schopnosti, ho jeho nadriadení určili za vedúceho reklamačnej agendy, kde pracoval do 64. roku svojho veku.

V hierarchii hodnôt jedno z najpoprednejších miest zaujímala vlastná rodina, ktorej hodnotu poznal najmä vtedy, keď bol od nej násilne oddelený. Svoje pedagogické schopnosti vyše dvadsať rokov uplatňoval, ako vyhľadávaný logopéd. Svojimi skúsenosťami patrili medzi zakladateľov Hnutia kresťanských rodín ešte za totality. O náboženských udalostiach v Prievidzi a okolí písal do **Katolíckych novín, Rodinného spoločenstva, Rosy M, Priboja, Bartolomeja**. Keď som ho ako šéfredaktor Duchovného pastiera oslovil, ochotne spracoval vo forme článkov príspevky o apoštoláte laikov, špiritualite rodín či cirkevno-historické spomienky.

V apríli 1996 ho postihla mozgovocievna príhoda, ktorá postupne zhoršovala jeho zdravotný stav, mobilné a intelektuálne schopnosti. Vernou pomocníčkou v týchto

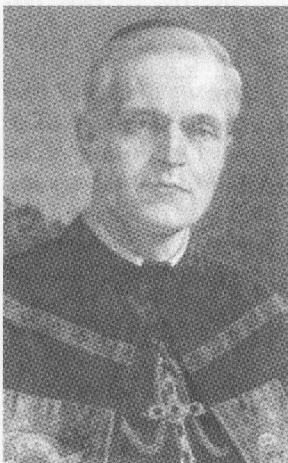

ťažkých chvíľach mu bola, až do chvíle poslednej, jeho manželka, s ktorou prežil 52 rokov. V duchovných záležitostiach mu preukazovali službu pátri z kolégia piaristov. Napriek chorobe vždy prejavoval

radosť z toho, že môže často prijímať Pána Ježiša v eucharistii.

Nech ho Pán odmení večnou slávou! R. I. P.

P. ThLic. Pavol KOLLÁR, SchP

Peter GOJDIČ

sa narodil 17. júla 1888 v Ruských Pekľanoch. Teológiu študoval na budapeštianskej univerzite a za kňaza ho vysvätili v auguste 1911. Pôsobil ako vychovávateľ mládeže a kaplán v Sabinove. Prvé rehoľné sľuby zložil v marci 1924 v Užhorode a prijal meno Pavol. O tri roky ho pápež Pius XI. vymenoval za prešovského gréckokatolíckeho biskupa. Počas razii proti gréckokatolíkom ho 28. apríla 1950 na tzv. prešovskom „P“ sobore zatkli a odviekli. Obvinenia z pomoci ukrajinským banderovcom, z velezrady a provatikánskej špionáže mu vyniesli doživotné väzenie. Zomrel v roku 1960 v deň svojich narodenín v leopoldovskej väznici.

Dominik TRČKA

sa narodil 6. júla 1886 vo Frýdlante nad Ostravicou. Rehoľné sľuby zložil v auguste 1904 a kňazom sa stal v júli 1910. Už počas kňazských štúdií sa zapojil do činnosti Jednoty za obrátenie a zjednotenie Slovanov v katolíckej cirkvi. Počas dvojročného pôsobenia na Svätej Hore sa venoval utečencom Chorvátom, Slovincom a Rusínom. O jeho spätosti s misiou medzi Slovanmi svedčí aj rehoľné meno Metod. Viackrát ho zvolili za predstaveného v michalovskom kláštore, ktorý sa pod jeho vedením stal baštou duchovného života na Zemplíne.

Počas druhej svetovej vojny bol známy svojou pomocou Židom. V roku 1950 ho internovali spolu s ostatnými slovenskými rehoľníkmi do Podolínci. Okrem iného čelil obvineniam zo spolupráce s biskupom Gojdičom, z rozširovania jeho ilegálnych protištátnych pastierskych listov a z tajného informovania Ríma, čo sa kvalifikovalo ako zločin vlastizrady a vyzvedačstva. Odsúdili ho na 12 rokov väzenia.

Časť trestu si odsedel v Ilave a na Mírove, zomrel v Leopoldove 23. marca 1959 na následky krutého trestu za spievanie koledy na Vianoce 1958.

Jeho telesné pozostatky preniesli redemptoristi z väzenského cintorína do Michaloviec až po obnovení činnosti gréckokatolíckej cirkvi v roku 1969. (SITA)

XIV. ZMENA (I. časť)

Čo môžeme zmeniť?

„Bože, daj mi jasnú a pokojnú myseľ, aby som prijal to, čo zmeniť nemôžem, odvahu, aby som zmenil to, čo zmeniť môžem a múdrosť, aby som to rozoznal.“

Táto modlitba je hlboká, preto, že artikuluje životnú cestu, ktorá ponúka nádej na zvládnutie ťažkých životných chvíľ. Ľudia často cítia, že sa v ťažkých životných situáciách dostali do pasce a hľadajú pomoc u iných – tých, čo môžu, ale ani nemusia byť odbornými poradcami. Kľúčom k riešeniu ich problémov nie je na prvom mieste pomoc, ktorá sa im tu dostane, ale čo s ňou oni urobia.

Odvaha zmeniť to, čo zmeniť možno, začína vtedy, keď si uvedomíme, že na to, aby sme si pomohli potrebujeme pomoc. Jediná vec, ktorú môžeme zmeniť sme my sami, a je to dosť ťažké. Keby sme si zaumienili zmeniť iných, vydali by sme sa v ústrety ťažkostiam. Ľudia sa vzpierajú, keď cítia, že sa ich pokúšame zmeniť. Koľko energie premrháme pri pokuse zmeniť iných! Keď sa ľudia hašteria, najmä v manželstve a v rodine, vznikajú sťažnosti a žaloby, obyčajne z pokusov zmeniť toho druhého, či už

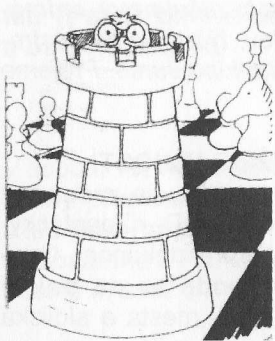
vyhrážkami, alebo zvaľovaním viny na neho i tým, že ho nútíme podriaďiť sa. V takýchto situáciách dávame základnú informáciu: ak sa nezmeníš, ak nebudeš robiť to, čo chceme, **nebudem ťa mať rád, pretože nie si tým, kým by som ťa chcel mať.** Tu sa dostávame k problému akceptácie, nepodmieňovanej lásky, t.j. k milovaniu iných takých, akí sú, napriek tomu, čo sa nám na nich nepáči. Dostávame sa aj k problému osoby s nízkou sebaúctou, ktorá sa chce neúprimne zmeniť preto, aby ju iný akceptoval. Môžeme čakať, že niekto sa navonok prispôsobí tomu čo chceme, ale iba opravdiví jednotlivci sa dokážu zmeniť aj vnútorne.

Keď manželia, ktorí zápasia s nejakým manželským problémom, prídu po prvý raz do poradne, zdá sa, akoby ich niekto spýtal.

Ani jeden z nich nedôveruje tomu druhému. Bránia sa, obviňujú navzájom. Boja sa. Žiaden nie je ochotný zmeniť to, čo zmeniť môže. **Ak jeden z nich má odvahu zmeniť sa, až vtedy sa ich nešťastný spôsob vzťahu začne meniť k lepšiemu.** Je vždy záhadné a zázračné vidieť ako sa vzťah mení, ak sa jedna z osôb dokáže zmeniť. **Obnovením vzájomnej dôvery vznikne nový spôsob vzťahu** a zmena jedného pozitívne vplýva aj na druhého. **Hoci ľudia hovoria o zmene, v skutočnosti sa jej boja.** Sme spokojní s tým čo máme, so svojou „životnou situáciou“. Je to sice mizéria, ale sme v nej bezpeční. Ak to zmeníme, nie sme si istí, čo prinesie budúcnosť, alebo akí budeme. Obávame sa, ako budeme žiť, ak sa niečo zmení a preto zostávame tým, čím sme. Je zvláštne, že v tej mizernej situácii, nech by bola akákoľvek strastiplná, je určitý pocit istoty. Ľudia zostávajú často v nezdravých vzťahoch (rátajúc do toho aj vzťahu manželské), pretože sa boja o budúcnosť a pretože im chýba sebadôvera, istota, že si budú vedieť poradiť.

V psychických útrapách a zmätkoch ľudia kričia, že takto už žiť nechcú. Ale vždy je tu ten odpor k zmene. Ak o ňom vieme a pripustíme, že tu je, vtedy máme možnosť poznať, ako s ním zaobchádzať, chápať a zlomiť ho.

Spracovala V. R.

MLADÍ INFORMUJÚ, POZÝVAJÚ

Do redakcie sme dostali veľmi pekne spracovanú stránku akcií mládeže. Nazvali sme ju zatiaľ **MLADÍ INFORMUJÚ, POZÝVAJÚ**. Z dôvodu rozmerových možností časopisu Bartolomej sme ju museli upraviť, ale budeme sa snažiť čo najviac zachovať jej obsah.

ANIM 2001

V dňoch 28. – 30. septembra 2001 sa v Banskej Bystrici ukončil **animátorský kurz ANIM 2001**, ktorý prebiehal počas celého minulého roka. Z farností PD – mesto a PD -Zapotôčky ho **ukončili ôsmi animátori**. Sú to: **Veronika, Danka, Julka, Zuzana, Radovan, Juraj, Karol a Alojz**. Boli im udelené Animátorské dekréty vydané banskobystričským diecéznym biskupom Mons. Rudolfom Balážom. Všetci sa určite veľmi tešia na spoluprácu s vami - prievidzskou mládežou...

ANIM 2002

Počas víkendy od 19. do 21. októbra sa v Slovenskej Ľupči začal **nový animátorský kurz ANIM 2002**. Bude sa skladať z piatich víkendov, týždňového sústreďenia v lete a záverečného víkendy. Z Prievidze sa zatiaľ školí iba Jurko. Prajeme mu veľa úspechov a zážitkov.

DEKANÁTNE STRETNUTIE ZÁSTUPCOV MLÁDEŽE FARNOSTÍ

V nedeľu 21. októbra 2001 sa na fare konalo Dekanátne stretnutie zástupcov mládeže farností. Stretli sme sa jedenásti z farností PD – mesto, PD – Zapotôčky, V. Lehôtka, Sebedražie a Handlová spolu s dp. Jánom Bednárom, dekanom. Odovzdali sme si **informácie o pripravovaných akciách a dohodli sa na ďalšej spolupráci**. Potom na fare ostali len zástupcovia z Prievidze - mesta a sídliska

PRAVIDELNÉ AKTIVITY MLÁDEŽE V SOBOTU			
Sobota v mesiaci	Aktivita	Kedy najbližšie?	Čo bude?
1.	Video vo Farskom centre	3. 11. 2001 1. 12. 2001	Tomáš Becket – hist. film Quo vadis? – hist. film
2.	Stretko	10. 11. 2001 8. 12. 2001	Opýtaj sa animátora, o čom bude...
3.	Taizé adorácia farský kostol	17. 11. 2001 15. 12. 2001	Krásny duchovný zážitok...
4.	Stretko	24. 11. 2001 22. 12. 2001	Opýtaj sa animátora, o čom bude...

Zapotôčky. To nás bolo už len šesť... Dohodil sme si presnú štruktúru sobotňajších stretiek a upresnili všetky najbližšie akcie.

Milí mladí priatelia, **nájdite si svoju skupinu a príd'te každú druhú a štvrtú sobotu v mesiaci po mládežníckej svätej omši o 19³⁰ hod na stretko mládeže.**

Ďakujeme!

Vaši animátori (K+D+J+R+Z+J+V+A+M+J)

STRETKÁ		
Pre koho?	Kde?	Animátori
Zbor Nádej	Trnka – kaplnka	Karol, Danko, Juraj
Zbor Bartolomejčatá	Trnka – eRko miestnosť	Radovan, Zuzana, Julka, Veronika
Mix (v sept. birmovaní a ostatná mládež)	Farské centrum	Alojz, Mária, Jurko

DIECÉZNY PLES 2001

V sobotu **10. novembra sa v Martine** (v aule Matice Slovenskej) uskutoční **2. Diecézny ples** banskobystrickej diecézy. Vstupenky v cene **230,- Sk** si môžete kúpiť u **Martina Poliaka a Alojza Vlčka najneskôr do 2. novembra 2001**. Hrať bude **Nepalanka z Prievidze**.

Všetku mládež z Prievidze a okolia srdečne pozývame!

Spracoval Alojz Vlčko
akajzo@post.sk

- **V tretí utorok 20. novembra o 18.00 hod.** bude v kaplnke Bojnického zámku posledná tohtoročná mládežnícka sv. omša. **Pozvaný je dp. Ondrej Šmidriak, farár z Hornej Vsi.** Pozývame vás využiť poslednú tohtoročnú možnosť stretnutia mladých s Pánom Ježišom v tomto krásnom historickom prostredí. Sv. omše na Bojnickom zámku by mali pokračovať v mesiaci január 2002.

- **V sobotu 24. novembra 2001 od 15³⁰** Vás srdečne pozývame do farského kostola Krista Kráľa vo Veľkej Lehôtke na festival kresťanských piesní **MLADÍ MLADÝM - sledujte plagáty!**

Mimoriadny autobus posilnenej linky MHD č. 8 odchádza zo žel. stanice v Prievidzi o 14⁴⁵ a po festivale o 20⁴⁵ od kostola vo Veľkej Lehôtke.

Ing. Braislav Bullo

O Z N A M R E D A K C I E

Na tomto mieste sme zvyčajne uverejňovali rubriku **POD FARSKÝM MIKROSKOPOM**, v ktorej ste boli informovaní, čo sa udialo a čo sa chystá v živote našej farnosti, príp. dekanátu. Vďaka aktivite mladých, ktorú sme s radosťou uvítali, vznikla nová rubrika **MLADÍ INFORMUJÚ, POZÝVAJÚ**. Dúfame, že bude trvalá a vždy dostatočne bohatá, aby si všetci mladí, ktorým na ich kresťanskom živote v spoločenstve záleží, mohli nájsť svoje miesto vo farnosti.

Rubriku **POD FARSKÝM MIKROSKOPOM** nechceme zrušiť, ale výstižnejšie naplniť jej obsah. Rozdelíme ju na dve časti. V **prvej časti**, ktorá bude mať názov **PROBLÉM**, sa budeme podrobnejšie venovať tým veciam, ktoré nás vo farnosti trápia, alebo aj netrápia, a mali by. V **druhej časti** s názvom **RADOSŤ** budeme venovať pozornosť pekným chvíľam, ktoré v spoločenstve farností určite denne prežívate. Môžete v nej napríklad poďakovať tým, ktorým si zaslúžia vaše poďakovanie a obdiv.

Prvá téma, ktorej sa chceme dotknúť, je: UPRATOVANIE KOSTOLOV. Väčšine farníkov sa zdá, že tu nie je o čom hovoriť, veď sú kostoly upratané vždy. Tí, ktorí sú do toho aspoň trochu zapojení, **vedia, v čom sú problémy a nedostatky**. Stačí prejsť okolo kostolov, keď sa upratuje a uvidíte známe, ochotné, ale stále tie isté tváre ľudí. **Napíšte nám svoj názor, alebo návrh na zmenu tejto situácie.** Na vaše listy budeme čakať v redakcii mesiac a riešenie uverejníme v januárovom čísle. Prajeme vám vnímavé srdcia a pohľady na problémy a radosti našej rodiny, ktorou farnosť je.

Ján Bednár, dekan

VOLEJBAL V CÍGLI

V **sobotu 22. septembra 2001** sa uskutočnil v Cígli **3. ročník** volejbalového turnaja o putovný pohár starostu obce. Prvýkrát sa tu predstavili aj **Piaristi a úspešne - vyhrali pohár**. Kvôli nižšiemu počtu hráčov sa tímy dohodli, že na ihrisku bude v každom z nich po 5 hráčov.

Výsledky: Scholae Piae postupne zdolalo Prievidzu 2:0 (25:7, 25:12), Cígeľ 2:0 (25:20, 25:16) a Cígeľ II 2:0 (25:13, 25:15) Ostatné zápasy: Cígeľ II - Cígeľ 1:2, Prievidza - Cígeľ II 0:2, Cígeľ - Prievidza 2:0.

Poradie: 1. Scholae Piae 3 - 0 (výhra - prehra), 2. Cígeľ 2 - 1, 3. Cígeľ II 1 - 2, 4. Prievidza 0 - 3.

Hráči SCHOLAE PIAE: Peter Húska, Martin Karpiš, Branislav Šimkovič, Michal Tatranský a Mária Tatranská.

V tíme Cígeľ II hrali aj Ondrej Karpiš a Jana Radimáková - Šimkovičová.

SKAUTI V NITRE

Prievidskí skauti si na septembrovom výlete v Nitre zahráli medzi sebou turnaj v halovom futbale. Hralo sa na miestnom piaristickom gymnáziu. Z turnaja vzišlo napokon toto **poradie:**

1. Maringotky (6 bodov), 2. No Name (5), 3. Žabiaci (4), 4.K (1).

Najlepšími strelcami boli: Martin Surovčík dal 5 gólov, Anton Pytel 4 (obaja Žabiaci), Lukáš Ďurta 3 Maringotky).

Po 2 góly strelili Ivan Porubec (Maringotky), Matúš Palaj, Marek Hoffer obaja No Name) a Lukáš Palaj (K).

Mgr. Martin Karpiš

V sobotu 24. novembra 2001 od 15³⁰
 Vás srdečne pozývame do farského kostola
 Krista Kráľa vo Veľkej Lehôtke
 na festival kresťanských piesní

MLADÍ MLADÝM 7. ročník

Program:

- *Sv. omša: spieva Nádej*
celebruje
Mons. Peter Mišík
- *NÁDEJ* – Prievidza
- *IXY* – Prievidza
- *ROSNIČKA* – Prievidza
- *TROSKY* – Prievidza

- *BARTOLOMEJČATÁ* –
Prievidza
- *ZBOR SV. JAKUBA* –
Tužina
- *SKALKÁČI* – Šimonova-
ny
- *ŠUMIENKY* – Diviaky
nad Nitricou
- *SPRAY* – Veľká Lehôtka

Foto: obálka, str. 8 a 9 - Jozef Bullo st.

BARTOLOMEJ – časopis prievidzskej farnosti s cirkevným schválením BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva: Rímskokatolícky farský úrad v Prievidzi. Vychádza raz mesačne. Adresa: Redakcia Bartolomej, Mariánska 4, 971 01 Prievidza, t. č.: 046 / 542 28 01. Teologický poradca: Mgr. Ján Bednár, dekan. Zodpovedná redaktorka a grafické spracovanie: Mária Melicherčíková, e - mail: mariamm@pobox.sk. Zástupca: Ing. B. Bullo. Redaktori: A. Gálová, J. Balážová, MUDr. V. Rumanová, K. Bešinová, M. Melicherčíková ml. Foto: J. Bullo st. Náklady na tlač: cca 8,- Sk.

Tlač: PATRIA I., spol. s. r. o. Prievidza. Tlač registrovaná Okresným úradom v Prievidzi pod č. MT 1/1994. Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

Hviezdnaté noci

Keď mám v krátkosti povedať niečo o sebe a svojom živote, vtedy najradšej zmieňujem sa o tej jeho etape, na ktorú si najčastejšie spomínam, do ktorej sa v spomienkach rád vraciam, ktorá môj život duchovne najviac obohatila. Vyznieva to paradoxne, ale bola to doba, ktorú som strávil v leopoldovskej väznici, keď Najvyšší súd v Prahe moju službu Kristovi a Cirkvi v laickom apoštoláte klasifikoval ako velezradu.

Bola to doba, ktorá mi umožnila lepšie poznať seba, tesnejšie sa zblížiť s Kristom, kochať sa pohľadom na nádhernú panorámu mnohých ľudských sŕde. V čase bolestného odlúčenia od milovanej rodiny Prozreteľnosť dala mi príležitosť poznať vznešenosť a veľkosť duší, rozmer ľudského utrpenia, ale aj veľkodušnej lásky, obťažie strachu, ale i slasť víťazstva nad ním, V tej prvej kategórii bezpochyby domínuje osobnosť veľkého biskupa, mučenika vernosti Cirkvi Pavla Gojdiča, ktorý zomrel podľa vlastného želania „vo výročný deň jeho príchodu do tohto slzavého údolia“ takmer doslova v mojom náručí. Človek, ktorý nikdy neprejavil pocit krivdy, ktorý nepredstaviteľne miloval všetko okolo seba, všetkých bez rozdielu, i svojich nepriateľov. Z tej druhej kategórie je to neznámy brat v uniforme väzenského dozorcú, ktorí raz pri „filcungu“ – tak sa volala podľa väzenského žargónu osobná prehliadka – mojom vrecku chytil medzi prsty ruženec, jediný dar, ktorý mi potajomky vpašovala s bozkom na rozlúčku moja žena. V ten večer, keď ma odvádzala z domu a ktorý som snáď v neuvážení pri nástupe do väznice, napriek výzve nevyložil. Čítil som v tých okamihoch jeho vnútorný boj, trápnosť chvíle, ktorá ho znenazdajky prepadla. A on sa vtedy rozhodol pre riziko: nechal ho vo vrecku môjho kabáta. A tak som ho mal k dispozícii pri hlavnom pojednávaní i pri eskortách, až do chvíle návratu.-

Keď som zavše uvažoval súvislosti z návrhmi na rehabilitácie, zakaždým som dospel k záveru, že nie je možné niekoho odškodniť za väzenie, nahradiť mu spôsobenú ujmu, no rovnako nemožno vyčísliť pozitívne hodnoty toho, čo prináša vedomie trpieť pre Krista, pre Cirkev, pre pravdu a spravodlivosť.

V tomto prostredí človek najľahšie môže dozrieť pre obetavú službu utláčanej Cirkvi, pre riziká s tým spojené, pre trápne situácie, keď sa z opatrnosti vyhýbajú stretnutiu i najbližší priatelia, keď sa boja s človekom i telefonovať.

Sotva by som vedel nájsť výstižnejšie označenie pre ten časový úsek svojho života ako „hviezdnaté noci“. Boli to noci, temné noci pre všetkých, ktorí pozerali na nás s pocitom sútrpnosti. No boli to noci plné hviezd, jasných hviezd nádeje a istoty. A ďakujeme za tie hviezdy. No hviezdy možno vidieť iba v nočnom šere. Preto i za tie noci ďakujeme, ktoré dali zažiť tým hviezdám a nám poznať ich svetlo. Boli to hvoriace hviezdy, ktoré nás tak presvedčivo uistovali, že tam nad nimi sídli náš Brat, ktorý premohol svet, ktorý nám sľúbil zostať s nami po všetky dni. Ďakujeme za tie hviezdy, ktoré nás uistovali, že v nekonečnom oceáne času už jestvuje čas, ktorý bude znamenať koniec totalite, nenávisť a zlobe, útlaku i teroru. Jestvuje i keď nepoznáme jeho meno a nevieme jeho označenie v kalendári.

Ďakujeme za tie hviezdy i za ten deň, ktorý už prišiel.